

ШКІЛЬНА СЕКЦІЯ. Ч. 6.

Свящ. А. Геращенко.

МОЛИТОВНИК.

Ц.-славянський та український тексти
(з поясненням).

Шідши обуко навчайте всі
мови.

Ідіть же, навчайте всі
народи.

Слайд. від Матея XXVIII, 20.

Видання друге без одмін.

**Попередні відомості, що кожному християнинові знати, вірити
і запамятати треба.**

Все, що ми бачимо, що навколо нас, увесь світ—создав
Милосердний Бог!

Бог в Дух, бо в Нього немає тіла; Він ніколи не родився
і не вмре; все Він знає, навіть те, що думав чоловік, і все
Він може зробити.

Через те Бога звемо Вічним, Всеідучим та Всемогучим.
Господь Бог один, а в трьох Лицях: Бог Отець, Бог Син
і Бог Дух Святий. Бог Син, Іисус Христос стався чоловіком і
помер на хресті для нашого спасіння.

Людина, як Боже й ще безсиле створіння, має потребу
в запомозі від Бога, як Всесильного і Милостивого охоронителя.

Яким же побитом людина може єднатись з Богом? Че-
рез молитву, цю благодатну силу, подається надія, відрадість,
спокій і любов. Молитва—це розмова душі нашої з Богом.
В ній ми прохаемо Бога про що-небудь, дякуємо Йому, або
прославляємо Його; отже й молитви бувають прохальні, по-
дячні і похвальні.

Коли ми молимося Богу, то встаемо, хрестимося, отасмо
навколошки, бємо поклони. Православні християни повинні хре-
ститись так: перші три пальці правої руки треба скласти кіл-
цями в купу, а останні два притиснути до долоні; зложивши так
зласти повагом на чоло, на груди, на праве плече і на ліве.
Хрестом ми виявляємо, що віримо в Господа Ісуса Христа,
розіятого за для нашого спасіння на Хресті.

Друковано 75.000 примірників.

Складання пальців для Хрестного знамення має свою значність і розум: три пальці зедині до купи, показують нашу віру, що Бог один, а в трьох лицах, що Він Троїця єдина й нерозрізняна; до долоні, визначають нашу віру, що Спаситель був Богом і чоловіком, мав два сестра — Божеське і людське.

На хрестне доторкання до чола, грудей і плечей вказує, що ми ~~бажаємо~~ силою святого Хреста посвятити наші думки, потуття і бажання, а разом з цим наші сили і нашу діяльність, Богові. Поклони, ставання навколошкі, вказують на нашу побожність і покірливість волі Божій.

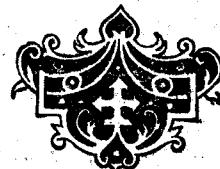
Куток хати, де стоять ікони (образи), зв'язується божеством. На іконах маємо тільки образ Бога, Божої Матері, Янголів і святих. Звичайно, ми молимося не іконі, а тому, чий на ній образ. Треба згадати, що завжди в молитвах ми маємо на думці і в серці Бога, або прямо вдаючись до нього, або через Божу Матір, янголів і святих.

Перед образами ми ставимо лампадки і воскові свічки. Світло не вказує на світло нашої віри і на тепло нашої любові.

Молитви ліляться на домашні й церковні. Як показує назва, молитви домашні читаються дома на самоті або сім'ю, а другі читаються священиком у церкві, або на требах.

Молитись же треба щоденно: вранці, увечері і протягом дня: перед усіякою роботою, іжою і після того.

Повинно теж не забувати, що молитва без діла мертві, і Спаситель дав таку заповідь: «Возлюби Господа Бога. Твого всім сердцем твоїм, і всем душою твою, і всіма думками твоїми, і всіма силами твоими. Це є перша й найбільша заповідь, а друга подібна до неї: возлюби всяку людину, як самого себе.

До уваги благочестивих читачів.

В цьому молитовнику подано два тексти молитов: церковно-слов'янський і український. З приводу обох текстів перекладчики вважають потрібним подати кілька уваг.

Що до українського тексту молитов, то треба зааночити, що перекладчики мали своїм завданням дати такий переклад, який би міг викликати у читача релігійний настрій. Тому в виборі слів і речень вони були дуже обережні і додержувались, взагалі, таких основ: 1) старались не відходити далеко від слов'янського тексту; через це заставляли без перекладу, де-які слов'янські вирази, коли вони, на думку перекладачів, зрозумілі для народу і дуже звичні для його слуху, або коли приходилось торкатися догматичних формул православного віри; 2) користувались, де можна, виразами і реченнями, взятыми із українського евангелія, видрукованого заходами Найсвятішого Синоду; 3) по змозі вживали загально народних українських слів, але уникали таких, які можуть внести в молитву елемент вульгарності; 4) уникали також таких слів, які, хоч і приняті в письменстві і суть слова дуже гарні, але не зрозумілі для дітей і, взагалі, для низших верств українського громадянства.

Що до ц.-слов'янського тексту молитов, то, як кожний може бачити, його подано без всяких одмін, подано в такому вигляді, в якому він є в наших сучасних ц.-богослужебних книжках. З приводу цього тексту перекладачі визнають потрібним сказати що: ц.-слов'янські книги з примусу московського уряду XVIII ст. читалися на Україні з московським вимовлянням, зважаючи на політичні обставини того часу; тепер

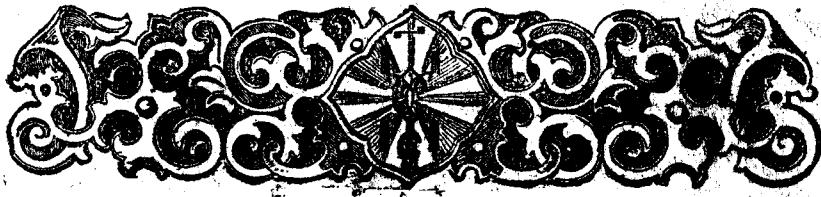
треба б вернутися до старовини і читати ц.-богослужебні книги з українським вимовленням, бо цього вимагає українське громадянство, котре не раз подавало свій голос про потребу українізації читання ц.-богослужебних книж. З українським вимовленням треба б читати і ці молитви. Головні особливості цього вимовлення такі: 1) Букву Ъ треба скрізь вимовляти як І (вірю, Утішитель, кріпкий, сідохом). Ця буква ще ХІ—ХІІ вв., можна гадати, вимовлялась як двуголосівка ІЕ, з часом, під впливом місцевих говірок, в цій двуголосівці пануючою з'являється то перша, то друга частина ІІ; так, Ъ в Українів стало вимовлятися як І, а у Москвиців як Е, таким чином, де в церковній книзі стояло Ъ, там в живому вимовленні у нас було І. 2) Слов'янське І, згідно з живим українським вимовленням, треба читати то як І, то як українське І; напр. слов. ищай, укр. ішай; слов. лукави суще, укр. лукаві; слов. дати, укр. дати (І—БІ). Слов'янське І завсіди вимовляється як укр. І. 4) Закінчення ТЪ в з особі одиничного і многого чисел вимовляється легко—ТЬ. (Напр.: да воскреснетъ Богъ і расточаться вразі його). Таке вимовлення єде ще з ХІІ ст. 5) Е у нас вимовляється твердіше, ніж у Москвиців. (Напр. тебе, а не твъ).

Читання церковних книг з українським вимовленням, звичайно, не обмежується тільки зазначеними особливостями; але не малоє на думці широко трактувати цю справу, тому і нагадується тільки головне і необхідне.

Перекладачі не думають, що вони зробили свою працю цілком бездоганно; тому і просять тебе, благочестивий читачу, не докоряті їм за невільні помилки їх, а по християнській доброзичливості помянуть їх в своїх молитвах до Господа Милосердного.

Ісус Христос.
Софія

Молітви оутреннії.

Бо йма єїд і сна і святого дхя. Амінь.

Бжє, милостивъ єди миц грѣшномъ.

Гдї Іисусе Христе, Сыне Божий, молитвъ ради пречистыя Твоа Матере и всѧкѹ Святыхъ, помилуй настъ. Амінь.

Слава тицк, Бжє нашъ, слава тицк.

Цю небесный, оуткшителю, дци истини, йже вездѣ сый и всѧ исполнимай, скрбнице благихъ и жизни подателю, прйди и вселисѧ въ ны, и ѿчисти ны ѿ всѧкім скврнамъ, и спаси, блаже, душу наша.

Святый Бжє, святый крѣпкий, святый безсмертный, помилуй настъ (трижды).

¹⁾ Во імя — на славу.

²⁾ Амінь — истинно, так.

³⁾ Духа Святого земо скагомъ доброго, бо він є неизгублене джерело всього доблого.

Молитви ранішні.

Во імя¹⁾ Отця, і Сина і Святого Духа. Амінь²⁾.

Боже, будь милостивий до мене грішного.

Господи, Іисусе Христе, Сини Божий, молитвами Пречистої Твоїї Матері і всіх святих помилуй нас, амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

Царю небесний, Утішителю, Душо правди, котрий всюди еси і все наповняєш, скарбе всього доброго³⁾ і життя подателю, приди і вселися в нас, і очисти нас від усякого гріха і спаси, Милосердний, душу нашу.

Святий Боже, Святий Крѣпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас (тричи).

Слава єїд і сна і святаго дхя, і нынѣ і присно і во вски вѣківъ. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас. Господи, очисти гріхи наши, Владико прости беззаконія⁴⁾ наши, Святий зглянисѧ⁵⁾ і сцли немочі наши, за для імені Твого.

Гдї, поміль (трижды).

Слава: Й нынѣ:

Оче нашъ, йже єси на небесахъ! да скатитса йма твоє: да прийдеть царство твоє: да відеть бола твої, яко на небеси, и на землї. Хлѣбъ нашъ насущній даждь намъ днесь: и ѿстави намъ долги наша, якоожи и мы ѿставляемъ должникамъ нашымъ: и не введи насъ во искушеніе, но избави насъ ѿ лукаваго. Йкшъ твоє есть царство и сила и слава, єїд і сна і святаго дхя і нынѣ і присно і во вски вѣківъ. Амінь.

Тропарії троїчні:

Богоставимъ ѿ сна, припадаемъ ти, слаже, и ѿглскю п'єснъ вспомъ ти, сильне: скать,

⁴⁾ Во вики віків — на вики вічні.

⁵⁾ Беззаконіе — злочинство, гріх.

⁶⁾ Носить — зглянисѧ (Лук. I. 68).

⁷⁾ Насущній — потрібний для життя.

⁸⁾ Довти — провини; довжники — винуватці.

Слава Отцю, і Сипу і Святому Духу і тепер і завжди і во вики віків⁴⁾). Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас. Господи, очисти гріхи наши, Владико прости беззаконія⁵⁾ наши, Святий зглянисѧ⁶⁾ і сцли немочі наши, за для імені Твого.

Господи, помилуй (тричи).

Слава: І тепер.

Отче наш, що єси на небесах!

Нехай святиться імя Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб нашъ насущній даждь намъ днесь: и ѿстави намъ долги наша, якоожи и мы ѿставляемъ должникамъ нашымъ: и не введи насъ у спокусу, а ізбави нас од лукавого. Бо твоє есть царство и сила и слава Отця і Сина і Святого Духа і тепер і завжди і во вики віків. Амінь:

Тропарі на честь Св. Тройці.

Вставши після сну припадаємо до Тебе, Милосердний,

святъ, святъ єсі, Бже, бго
рбднцю помилуй насть.

Слава:

С бдял я сна коздвігль
мл єсі, гдн, буїмъ мой про-
свєтій ѹ сердце, ѹ очисті мой
шврзин, во єже п'єти та, сва-
тала троце: святъ, святъ, святъ
єсі, Бже, Бгорбднцю помилуй
насть.

И ишнѣ:

Бнезапв сздя прийдть, ѹ
коєжждо дѣлнія шенажатсѧ,
но страхомъ зовемъ въ полв-
ночи: святъ, святъ, святъ
єсі, Бже, Бгорбднцю помилуй
насть.

Гдн, помилуй (є).

Прийдите, поклонімса цареви
нашемъ Бгв.

Прийдите, поклонімса ѹ при-
падемъ хртв, цркви нашемъ
Бгв.

Прийдите, поклонімса ѹ при-
падемъ самомъ хртв цркви ѹ
Бгв нашемъ.

^{*)} Зробляться відомими.

¹⁰⁾ Виглошумо, голосно проглазустро.

¹¹⁾ Припадім — відливімо.

і Ангельську піснь веєспіва-
ємо Тобі, Всесильний Свят,
Свят; Свят єси, Боже, молитвами Богородиці помилуй
наст.

Слава:

З постелі й від сна підняв
єси мене, Господи, розум мій
і серце просвіти і уста мої
розврій, щоб хвалити Тебе
в пісні Свята Тройце: Свят,
Свят, Свят єси, Боже, молитвами Богородиці помилуй
наст.

І течер:

Несподівано Судія прийде
і діла кожного виявляться^{*)};
тому зо страхомъ взиваємо¹⁰⁾
опівночи: Свят, Свят, Свят
єсі, Бже, Богородицю помилуй
наст.

Господи помилуй (12).

Прийдите, поклонімса Цареві
нашому Богу. Прийдите,
поклонімса і припадім¹¹⁾
Христу Цареві нашему Богу.
Прийдите, поклонімса і при-
падім перед самим Христом
Царем і Богом Нашим.

Чаломъ І.

Помилуй мл, Бже, по вели-
чій милості твоїй ѹ по мно-
жестві цідротъ твоїхъ юністі
казаконі мої. Наніче юмий
мл ѿ беззаконія моєшъ, ѹ ѿ
грехъ моєшъ юністи мл: ѹкв
казаконіе мої. Такъ знаю, ѹ
прежукъ мої предо мною єсть
війна. Такъ єдиному согрек-
шіхъ ѹ лакаковъ пред твою
согорююхъ: ѹкв да юправді-
шика во словескухъ твоїхъ, ѹ
юправдіши ѿнгда сядити ти.
Гдєко, въ беззаконіяхъ зачать
бесмъ, ѹ во грехахъ роди ма-
мати мої. Се ко, вістинъ, ко-
законілъ єси: юзякстінаа ѹ
тайна премудрости твоя ѿ-
вінчайши єси. Єкрапиши мл
щесіломъ, ѹ очицвса: юміши
мл, ѹ паче сніга очіклоса.
Слухъ моєшъ даси радость і
віслії: козадюгутса кістки сми-
ренины. Єкрапи лицѣ твої ѿ
грехъ моїхъ ѹ всі беззаконі-
я мої юністи. Сердце чисто
созижди ко мнѣ, Бже, ѹ добръ
ірагъ юніовъ во очітреєшъ моїй.
Не Швржни мні ѿ лица твоєшъ
і духа твоєшъ скатаго не ѿнімі

Псалом 50.

Помилуй мене, Боже, по вели-
чій милості Твоїй і по
великому милосердю Твоєму
очисти беззаконня мое. Най-
більше¹²⁾ обмий мене від без-
законня моого і від гріха моого
очисти мене. Во беззаконня
мое я знаю, і гріх мій все
передомною. Тобі єдиному
согрішив і лукаве перед Тво-
юю вчинив; так що. Ти будеш
правдивий в словах Твоїх і переможець (мене) на суді
Твоїм. Ось бо в беззаконіях
зародився я і в гріхах поро-
дила мене мати моя. Ось бо
правду полюбив єси, нєвідомі
ї тайні речі премудрости
Твоїї виявив єси мені. Окро-
пи мене іссопом¹³⁾ і очищуся,
обмишь мене і біліший над
сніг зроблюся. Слухові мосму
даси радість і веселість, зра-
діють кости упокорені¹⁴⁾.
Одверни лице Твоє від грі-
хів моїх і всі беззаконня мої
очисти. Сердце чисте сотвори
в мені, Боже; і дух правди
обнови в утробі моїй¹⁵⁾. Не
відкинь — не відверни, не відтрущуй.

¹²⁾ Найшче — найбільше, передовсім, особливо.

¹³⁾ Іссоп — зашамна рослина, з неї роблять церковні кронила.

¹⁴⁾ Кости упокорені — приведені до покірності.

¹⁵⁾ І всіли в мене духа правди.

¹⁶⁾ Не відкинь — не відверни, не відтрущуй.

Філінє. Бездаждь мій радості спасенія твоєш і дхомъ влакічнимъ оутверді ма. Навчъ везакінныя путь твоїмъ, і нечестіві къ тебе искрятатса. Ізвібн ма ѿ крокій, Бже. Бже спасенія моєш: возваджитса жыкъ мбій правдѣ твой. Гди, оуетнѣ мои Швірзини, і оуета мої возвектатъ хвалу твою. Ікш ще бы восхотѣла єсні жертьви, даль єыхъ оувеш; всесожжіемъ не благоволіши. Жертьва Бгъ дхъ сокршеннъ: сердце сокршенно и смиренно Бгъ не оүничжитъ. Оувлажи, гди, благоволіемъ твоїмъ єшна, и да сойждутся стѣни Єрусалимскія. Тогда благоволіши жертьва правды, возвношіе и всесожжіемла: тогда возвожатъ на болтарь тебї тельцъ.

Символъ православныхъ вѣры.

Вѣрю во єдинаго Ега бцда, вседержитиа, творца неба и землї, видимымъ же всѣмъ

го, и Духа Твого Святого не відбери від мене. Даї мені знову радість спасіння Твого, і духом владичним підкропи мене. Направлю беззаконіих на путь Твої, і грішники вернуться до Тебе. Очисти мене від гріхів кріавих, Боже. Боже спасіння моє Якш мій прославить правду Твою. Господи, уста мої розкрий і хвалу Твою возвістять уста мої. Бо як би Ти захотів жертьви, то я принос би и, але жертьва всепалення¹⁷⁾ не люба Тобі. Жертьва Богові (мила) — це дух сокрушенний¹⁸⁾, сердцем сокрушенним і покірним Бог не погордус. Обдаруй, Господи, ласкою Твою Сіон, і хай збудуються стіни Єрусалимські. Тоді буде Тобі люба жертьва правди, приношення і всепалення; тоді зложать тельців на жертвенник Твій.

Символъ¹⁹⁾ православної віри.

Вірю в єдиного Бога Отця, Вседержавця, Творця неба і землї, і всього види-

¹⁷⁾ Жертьва Богу, що вся цілком падає на ноги.

¹⁸⁾ Дух втихомирений.

¹⁹⁾ Вислов, виклад того, як ти віруєш.

и невідимымъ. И во єдинаго гда йша хртд, сна ежіа, єдинородного, які ѿ бца рожденного прѣжде всѣхъ вѣкъ: свѣта Фсвѣта, Бга йстинна, ѿ Бга йстинна, рожденна, несотворенна, єдиносвінна бцд, якже вся єшна. Насъ ради членкъ и нашегъ ради спасенія сшедшаго съ нікесъ, и вонпотишишаго ѿ дху святаго и маріи дѣкы, и члопкъщаса. Распятаго же за ны при поитійствіемъ пілатѣ, и страдавши, и погребенна. І єокрещшаго въ третій день по писаніемъ. И воншедшаго на негаса. И скдаща юденю бцд. И паки градбцаго со слакою, сходити живимъ и мертвымъ, єшже царствю не ведеть концд. И въ дху святаго, гда, животворящаго, які ѿ бцд неходашаго, які со бцдъ и сномъ спокланяєма и сслакима, глаголовшаго пророки. Ко єдину святю, сокорюю и апостольскю церковь. Псповѣдю єдинокреції во ѿстявлениі грѣхшвъ. Чию воскресенія мертвыхъ: И жизнин ведашаго вѣка, имінь.

²⁰⁾ Спокоївку.

²¹⁾ Прийняв тло.

²²⁾ Похоронений, похованій.

²³⁾ Як буде написано святиими пророками.

²⁴⁾ Нерекла Св Сивода Йоанн ХV, 28.

пущення гріхів. Сподіваюсь²⁵⁾ воскресення мертвих і життя в будучому віці²⁶⁾). Амінь.

Молитва.

Къ таємі, влко челоукоюбчи,
ш сна востаєтъ пристегніо, и на
д'клъ твої подвигаюса мило-
сірдіемъ твоймъ, и молюся
таємъ: помози ми на всакое
врёма во всакой віці и низка-
ви мла ш всакимъ мірекімъ зліш
віці и діавольскагш поспіш-
нія, и спаси ма, и введи въ
царство твоє вѣчног. Ты ко єси
мой сотворитель и всакомъ
влагъ помысленнікъ и пода-
тель, ш таємъ же все оупоканіе
моє, и таємъ славъ козыслалю
нынѣ и присниш и во вѣки вѣ-
ківъ. Амінь.

Молитва Янгелю Хра- нителю.

Янгеле Божій, хранителю мой
святый, на сюлюдіиши мнѣ ш
Бога съ небесе даний, при-
лежно молю тѧ, ты мла днісъ
проскѣти, и ш всакагш зл
сохрани, ко благомъ дѣянію

Молитва св. Макарія.

До Тебе, Владико, Чоло-
віколюбче, вставши після сну,
вдаюся, і беруся до діл Твоїх
по милосердю Твоєму, і молюсь
Тобі поможи мені в усякій
час в усякім ділі, і охорони
мене від усякого жи-
тейського²⁷⁾ злого діла і дія-
вольської спокуси, і спаси
мене і введи в царство Твоє
вічне. Бе Ти мій Створитель
і всього доброго Промислен-
ник²⁸⁾ і Подавець. На Тебе ж
вся моя надія, і Тобі славу
возсилаю²⁹⁾ тепер, і завжди,
і во віки віків. Амінь.

Молитва Янгулу Хранителю.

Янголе Божий, хранителю
мій святий, на охорону мені
від Бога з неба даний, широ
благаю Тебе: Ты мене сьо-
годні просвіти, і від всього
злого охорони, на добре діло

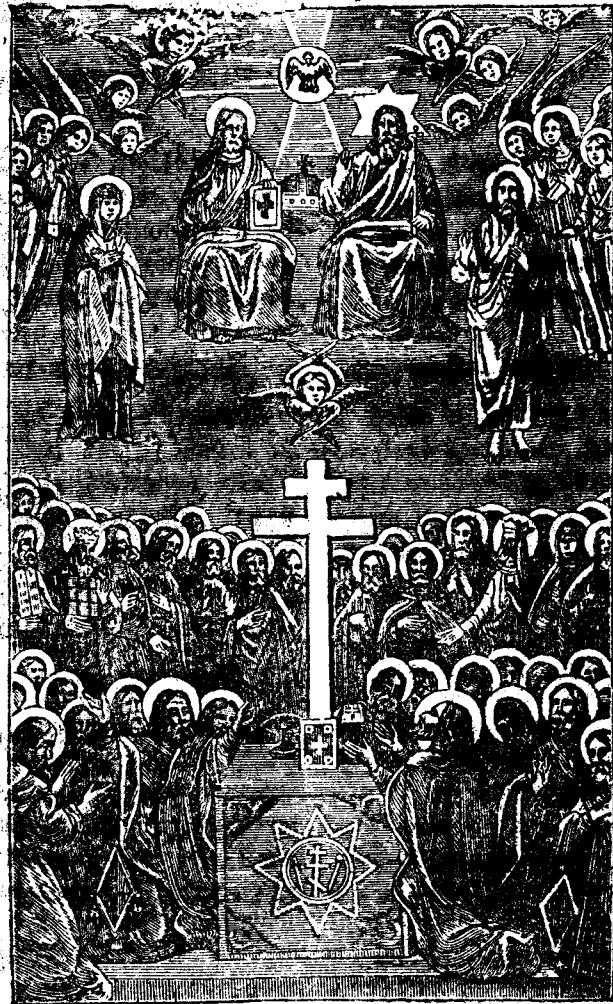
²⁵⁾ Маю віру (Перекл. Св. Сінода Лук. II, 25).

²⁶⁾ Будучий вік — прийдешній, який неодмінно прийде, буде.

²⁷⁾ Житейське діло, що веде не до дарства Божого, а до земної користі.

²⁸⁾ Вказує на промисел Божий, що Бог піклується про мир Світу.

²⁹⁾ Прославляю — визнав, признаю (Благ. Мате. X, 32).

настáви й на путь спасінїа на-
прави. Імінь.

Молитвенное призыва́ние святаго, и́ма кобгү нô- сиши.

Молій Бга ѿ мене, святый
оуѓоднине єжий (імя), ѹкѡ ізъ
оуѓерднш къ течѣ пристегаю,
скромух помоћникъ и молит-
венникъ ѿ душі моїй.

Молитва за отечество.

Спаси, гди, людн твој и
благослови достойнїе твој, по-
бѣды христолюбивомъ воїнствъ
нашемъ на сопротиенныя дарѹмъ
и твој сохранилъ крестомъ
твоймъ житільство.

Молитва о живыхъ.

Спаси, гди, и помилуй ра-
бокъ твойхъ: отца моего дъ-
ховного (імѧ єго), родители
мои (імена ѹкъ), и все срод-
ники мои, начальники, настáв-
ники, благодѣтели, любящыи и

³⁰⁾ Тому святому, що його імѧ посвято.

³¹⁾ Скорим, негайним поїтішникомъ святого, бо після усердної молитви,
як найшвидче допоможе нам у добромъ ділі.

³²⁾ Власність, бо ввесь мир, утворений Богом, є власність Його.

³³⁾ Житло Бога — земля наша, віримо, що Бог живе серед нас, бо віруємо в його
і малико Йому.

настав і на путь спасінїя из-
прави. Амінь.

Молитва соіменному свя- тому³⁰⁾.

Моли Бога за мене, свя-
тий угодниче Божий (імя),
бо я щаро вдаюся до Тебе,
скорого поміщника³¹⁾ и молит-
венника за душу мою.

Молитва за вітчину.

Спаси, Господи, людей Тво-
їх і благослови власність³²⁾
Твою, перемогу христолюбиво-
му воїнству нашему на
ворогів подаючи, і зберіга-
ючи хрестом Твоїм житло³³⁾
Твоє.

Молитва за живих.

Спаси, Господи, і помилуй
рабів Твоїх: отця моего ду-
ховного, родителів моих, і всю
родину мою, начальників, на-
вчителів, доброчинців, при-
хильників і ценавистників

ненавидящыя мя и вся право-
славные христіаны.

Молитва ѿ сопішнїхъ.

Оуспокой, Господи, душн оу-
сопішнїхъ рабокъ Твойхъ, срод-
никовъ и благодѣтелей моихъ,
православныхъ вождій и кон-
новъ, на бранн животъ ской
и положившнхъ, и всѣхъ право-
славныхъ христіанъ, простій
їхъ вся согрѣшенїа вольная и
невольная и дарѹй имъ царст-
віе небесное.

Ангелкове привѣтствїе пре- святїй Богородицї.

Богородице д'ко, радуйся,
благодатна маріе, гдъ съ
тебю: благословенна ты въ
женахъ и благословенъ плодъ
чрева твоєгъ, ѹкѡ спаса роди-
ла всі душн нашихъ.

Похвальна пѣснь пре- святїй Богородицї.

Достойно єсть ѹко воїстинн-
иє благіти та Богородицї,
присноблагінню и пренепорбч-
нню и матерь ега нашеї.

³⁴⁾ У бої — на війні.

³⁵⁾ Достойно — належить.

моїх і всіх православних
христіян.

Молитва за помершихъ.

Упокой, Господи, душн по-
мерших рабів Твоїх, рідних
і доброчинців моїх, право-
славних воївод і воїнів у
бої³⁴⁾ життя свое положив-
ших і всіх православних хри-
стіян, прости всі гріхи їх,
вільні й невільні, і даруй їм
царство небесне.

Янгольський привіт Бого- родицї.

Богородице Діво, радуйся
благодатна Маріє, Господь з
Тобою: благословенна Ти між
женами і благословенне по-
рождення лона Твоєго, Ти бо
Спаса родила еси душам на-
шим.

Хвальна молитва Богоро- дицї.

По правді, е достойно³⁵⁾
славити Тебе, Богородицю,
присноблагінню и пречисту
і матір Бога нашого. Чест-

Честні́кішю херувімъ ї слав-
нійшю без сравни́ніа серафімъ
без істотнія вга слоба ро-
дившю, сбцію вбородиц та
величамъ.

Молитви на разные потребы.

Молитва предъ оученіемъ.

Преблагай Господи, ииспослі
намъ благодать Духа Твоєгъ
Святагъ, дарствующагъ и оу-
кроуплюющагъ душевныя наша-
силы, да бы, внима пропода-
ваемомъ намъ оучению, ворас-
ли мы Тебѣ, нашемъ Созда-
телю, во славѣ, родитеямъ же
нашымъ на оутешеніе, церкви
и отечествъ на пользу.

Молитва послѣ оученія.

Благодаримъ Тебѣ, Созда-
телю, ако сподобиши еси насть
благодати Твоїї, во єже вни-
мати оучению. Благослови на-
шихъ начальникъ, родителей
и оучителей, ведущихъ насть
къ познанію блага, и подаждь
намъ силъ и крѣпость къ про-
долженію оученія сего.

нійшу над херувими і слав-
нійшу незрівняно над сера-
фими без зотління³⁶⁾ Бога
Слово родившу, Сущую³⁷⁾
Богородицю Тебе величаемо.

Молитви в ріжких потребах:

Молитва перед вченнямъ.

Преблагай Господи, пошли
намъ благодать Духа Твого
Святого, даруючого і зміцнюю-
чого духовні наші сили,
щоб ми уважно слухаючи
подавану намъ науку, вирости
Тобі, нашему Сотворителеві
на славу, родителямъ же на-
шимъ на втіху, церкви і віт-
чиці на все доброе.

Молитва після вчення.

Дякуємо Тебі, Сотвори-
телю, що сподобив це благо-
дати Твоєї вистухати на-
вчання. Благослови наших
начальників, родителів і вчи-
телів, що ведуть нас до пі-
знання всього доброго, і дай
намъ силу і міцність продов-
жувати учения це.

³⁶⁾ Без зотління — непорочно (Думитранко). Без хвороби — (Темпомиров).

³⁷⁾ Сущую — дійсну, справжню.

Молитва предъ вѣщѣ- ніемъ піци.

Сочи всіхъ на Тѣ, Господи,
оупокаютъ, и Ты даши ймъ
піци во благовремії, Фіер-
засин Ты цѣдрюю рѣкѣ Твоїї,
и исполнѧши всако животно
благоволінїа.

Молитва послѣ вѣщенїя піци.

Благодаримъ та, хрѣкъ єже
нашъ, яко насытилъ еси насть
земніхъ твоихъ благъ: не
лишъ насть и небеснаго Твоєгъ
царства.

Молитва предъ причаще- ніемъ святаго тѣла и кробе хрѣбты.

Екърю, гдѣ, и испогѣдю,
їкѡ тѣ вѣй воинственніи хрѣстосъ,
сѧ вга живаго, пришедшій въ
міръ грѣшныхъ спасти, и ніхъ-
же первый єсть Хрѣбтъ. Єще вѣ-
рью, їкѡ сѧ єсть самое пре-
чистое тѣло твоє, и сѧ сама
єсть чистнамъ кробъ твоїї. Моло-
боса оубеш тѣбѣ: помилуй мѧ
и прости ми прогрѣшнїа мої,

Молитва перед йжою.

Оі всіх на Тебе, Господи
уповають³⁸⁾, и Ты даши ймъ
поживок в слушний час, від-
криваеш Ти щедрую руку
Твою і задовольняеш усе
живе свою милостю.

Молитва після йжі.

Дякуємо Тобі, Христе Бо-
же нашъ, що насытив³⁹⁾ зем-
ними Твоїми дарами, не по-
звав нас і небесного Твоего
царства.

Молитва св. Метафраста перед причастямъ.

Вірую, Господи, і визнаю,
що Ти еси справді Христос,
Син Бога живого, прийшов-
ши на світ спасти грѣшнихъ,
а між ними перший я. I ще
вірую, що це есть саме пре-
чисте тіло Твоє і це есть
сама найсвятійша кров Твоя.
Тож молю Тебе: помилуй
мене і прости провини мої

³⁸⁾ Уповать — дивляться з надією.

³⁹⁾ Наситив — нападував.

вільна й невільна⁴⁰, яже слобомъ, яже д'кломъ, яже в'кд'кніемъ й нег'кд'кніемъ, й сподоби мѧ несваждениш причаситися пречистыхъ твоихъ тайнствъ, во ѿставленіе гр'хъвъ й въ жїзнь в'кнію. Амінь.

Бечери твоєї тайнил даєсь, сїє бжїй, причастника мѧ прїними: не бд врагомъ твоимъ тайнъ поб'ємъ, ни ловзанія ти дамъ, йкш іада, мо йкш развойникъ Іспов'єду та: помані мѧ, гдн, во царстві твоемъ.

Да не въ сїдъ нлі во ѿсваждениї єздетъ мнѣ причасіеніе сватыхъ твоихъ тайнъ, гдн, во йнцилени дешій й т'ка.

Молитва святаго Ефрема Сирійна.

Гдн й в'ко жигота моягш, д'хъ праздности, оуныніа, любоначалімъ й празднослобія не д'ядда мї. Поклонъ.

Д'хъ же ц'ко м'дріа, смиреном'дріа, терп'кня й любові д'брій мї разб твоемъ. Поклонъ.

⁴⁰) Без осуду — щоб Милосердний Господь не осудив нас, що не достойно причаситися.

⁴¹) Помідіо — скажу.

⁴²) Праздность — коли людина нічого не робить для спасіння душі своєї.

вільні і невільні, що я заподіяв чи словом, чи ділом, свідомі або несвідомі, і сподоби мене без осуду⁴⁰) причаситися пречистих Твоїх Тайн на прощення гріхів і на життя вічне. Прийми мене тепер, Сине Божий, за причастника вечері Твоєї тайної, бо ні ворогам Твоїм тайни не провідаю⁴¹), ні цілу, вання Тобі не дам, як Юда але як розбійник визнаю Тебе: помяни мене, Господи, в царстві Твоїм.

Хай же не на суд, а ні на осуд буде мені причастя Святих Твоих Тайн, Господи, а ва сцілення душі і тіла.

Молитва св. Ефрема Сирійнина.

(Читається у Великий п'єст).

Господи і Владико життя моє, дух праздности⁴²), безнадійности, владодобства і пустомоства не дай, мені. (Поклон).

Дух же невинности покірности, терп'кня і любові д'ярій мені, рабові Твоєму. (Поклон).

Ей, гдн ц'ю, д'брій мї зробти пригр'єшнія й не ѿсв'жити брата моєгш, йкш благовірень в'скї во в'кні в'кнівъ. Амінь.

Молитва праведного Симеона Богопріймца.

Нинїк Шопіраши разб твоего, Владыко, по глаголь твоемъ, съ миромъ, йкш в'д'єстѣ очи мої спасеніе твої, єжі сїй 8готовалъ предъ лицемъ всѣхъ людей: ск'єтъ во Фкровеніе йзъкшмъ, й славу людей твоихъ ізраїла.

Молитви на сонце гравіціямъ.

Помилуй насть, гдн, помилуй насть: всакагш ко Фекта не доим'юще, сїю ти молитев йкш владыц' гр'єшинї приносимъ: помилуй насть.

Гдн, помилуй насть, на та ко о'покахомъ: не прогн'євайся на ны з'клш, нижі помлані в'з-законій нашихъ: но призри й наїн'к йкш благовіровенъ, й наєзди ны ѿ врагъ нашихъ:

О, Господи Царю! дай мені зрити провини мої і не осудити брата моого, бо Ти єси благословенний во віки віків. Амінь.

Молитва праведного Симеона.

Нинї відпускаеш (з сього світу) раба Твого, Владико, по слову Твоєму, з миромъ. Бо бачили очі мої спасіння Твое, що уготовав еси перед лицемъ всіхъ людей: світ на просвіту невірних і слову народа Твого Ізраїля.

Молитви вечірні.

Починають ся так само як і ранішні і після „Отче наш“ сі тропарі:

Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо ж одного оправдання не можучи дати, ми, грішні, приносимо Тобі, як Владиці, сю (тільки) молитву: помилуй нас.

Господи, помилуй нас, бо на Тебе покладаємо надії, не гнівайся велими на нас, і не поминай беззаконій наших, але зглянься і нині, як Милосердний, і визволь нас

тъ во єсій егъ нашъ, й мъ
людіє твои, всій д'клд рвкъ
твою, й йма твої призываємъ.

від ворогів наших, Бо Ти
єси Бог наш, а ми люде Твої
і всі ми створіння рук Твоїх
і імя Твое призываємо.

Молитва Богородицѣ.

Милосердіа д'клри Феєрн
намъ, благословеннаа Богородицѣ,
над'юциса на та да не
погинемъ, но да избавимся
тобю Ф егъдъ: тъ во єсій
спасенія рода христіанскагш.

Молитва до Богородиці.

Милосердя двері відчини
нам, благословеннаа Богоро-
дице, щоб ми, маючи надію
на Тебе, не загинули, а То-
бою від всякого лиха визво-
лилися: Ти бо єси спасіння
роду християнського.

Молитва св. Антіоха.

Гді Бжъ нашъ, єже согрѣ-
шихъ во дні сеѧмъ слівомъ,
д'кломъ й помышленіемъ, йкш
благъ й чеснотъ колюбещъ прости
ми. Мирень сонъ й козлатъ-
женъ д'бръ ми, Іггла твоїгд
хранитела послї, покрываюча
й сковлюдаюча мѧ Ф всакагш
зла, йкш ты єси хранитель
д'шамъ й т'клесемъ нашымъ.
Й тв'я слава возсыламъ, бц'є
й си ї святому Ахъ, нын'к ї
приснш ї во в'еки в'еківъ.
Амінь.

Благаго црд в'ифа мати,
пречистаа й благословеннаа Бго-
родице маріе, милостъ сиа тво-
гій й Бга нашагш йзлій на
страстію мою д'ш, й твой-

Милосердного Царя мило-
сердна Мати, пречиста й bla-
goslovena, Богородице Marie!
Пролий на мою опановану
страстями душу милость Тво-

Пречиста Два.
Заступниця Богомілової України.

ми молитвами настáви мă
на д'єїніа блага, да проче
врéма жикота моегу без по-
рока преидь и тобю рăн да
шврлцв, Ефордице д'єво, єди-
на чиста и благословенна.

Молитва ко святому Ігњо Хранителю.

Ігнел хртогъ, хранителю мбй
святый и покровитель душі и
тѣла моєго, всѧ мї простї,
єлка согрѣшихъ во днішній
день: и ѿ всакаго лкавствіа
протиенаго мї врага нзбаки
мă, да ии въ кбемъ же грѣхъ
прогнѣлю Бóга моего: но молї
за мă грѣшнаго и недостой-
наго раба, икш да достойна
мă покажши благости и мѣ-
лости всескатыя трцы, и ма-
тере гда моегу Іиса хута, и
всѣхъ скатыхъ. Аминь.

Безбраний покрѣдъ покѣд-
ителла, икш нзбакльшса, и
злыхъ, благодаретесннаа єо-
списимъ ти раби ткой, Ефор-
дице: но икш имѣшаа держав
непокѣдимъ, ѿ всакихъ насть
вѣдъ сководи, да зовимъ ти:
радуйся, неукѣсто неизѣстнаа.

Ослаби, остави, прости, Боже,
прегрѣшинаа наша, вольнаа и

го Сина і нашого Бога і Тво-
їми молитвами направ мене
на добрі дїла, щоб я будучий
час життя моого прожив без
гріха і знайшов рай через
Тебе, Богородице Діво єдина
чиста і благословена.

Молитва Янголу охорони- телю.

Янголе Христов, охорони-
телю мї святий і заступнику
душі і тїла моего! Все мені
прости, чим я согрішив сьо-
годняшнього дня і від всякої
спокуси моого ворога-супро-
тивника визволь мене, щоб
я ніяким гріхом не прогніав
Бóга моего, а молись за мене
грїшного і недостойного раба,
щоб достойним мене показав
благости и милости Всесвя-
тої Тройці і Матері Господа
моего, Іисуса Христа і всіх
святих. Аминь.

Тебі, Богородице, непере-
можний Воеводі, вратувавши-
ся від ала, складаємо пісні
подібні подики. Ти же маю-
чи силу непобориму, визволь
нас від всяких бїд, щоб мы
взвали до Тебе: радуйся
Невісто неневістнаа.

Молитва покаянна. Полег-
чи, заміш і прости Боже,

вольнаа, йже въ словѣ и въ
ділѣ, йже въ вѣдѣнїи и не-
вѣдѣнїи, йже во дні и въ
ночі, йже во снѣ и въ по-
нишленїи: всм намъ прости,
ио благъ и человѣколюбецъ.

Молитва пресвятыи Богородицѣ.

Подъ твою милость при-
тигнѣмъ, Богородице Діко,
моліній нашихъ не презри въ
скорбѣхъ, но отъ вѣдъ из-
кажи нась, єдина чиста и
благословенна.

Молитва Честномѹ Крестѹ.

Да воскреснетъ Бóгъ, и расто-
чатся країи Єг҃у, и да вѣжать
о лица Єг҃у ненавидашіи Єг҃у.
Ішк исчезаєть дымъ, да незе-
нотъ: икш таєть воскъ о
лица югна, таєш да погинєть
кїсъ о лицо любаціхъ Бóга
и знаміньюшихъ крестнымъ
знаменемъ, и въ веселїе гла-
голющихъ: радуйся, пречестный и живо-
творящий Хресте Господень,
що відганяєш бїси силою на
Тобі розпятого Господа на-
шого Іисуса Христа, в ад зї-
шовшого і знищившого силу
діавола, и даровавшаго намъ

гріхи наші, вільній невільні,
що ми вчинили в слові і в
ділі, свідомо і не свідомо,
в день і в ночі, в умі і думці,
— все нам прости, яко мило-
стивий і чоловіколюбецъ.

Молитва до Пресвятої Богородиці.

Під Твою милость прибі-
гадмо, Богородице Діво, молитв
наших не залиши в скор-
ботах наших, але від бїд ги-
зволь нас, єдина чиста і bla-
гословена.

Молитва Чесному Хресту.

Хай воскресне Бог, щоб
розсипались вороги Його,
і щоб розбіглися від лица
Його ненавидники Його. Як
сchezas дим, так і вони хай
очезнуть, і як топиться віск-
від вогню, так хай згинуть
бїси від тих, хто любить Бога
і знаменується хрестним зна-
менням і в радості говорить:
Радуйся пречестний і живо-
творящий Хресте Господень,
що відганяєш бїси силою на
Тобі розпятого Господа на-
шого Іисуса Христа, в ад зї-
шовшого і знищившого силу
діавола і давшого нам Тебе,

тівє, крістъ Свій честний, на прогнаніє всікагаш спостати. О, пречестний й животворячий крестъ Гвсподень! помогай ми со святою Госпожею Д'кою Богородицю, й со всіми святими воїми воїнами, амінь.

Огради ма, Господи, силою честнагаш й животворящагаш Твоегаш креста, й схорони ма во всікагаш злі.

Заступникъ душі моїй Божій, Боже, якщо посередъ хождя сітей многихъ; избави ма відъ нихъ, й спаси ма, Блаже, якщо чоловіколюбець.

Оу прованіє моє Ойъ, принеси моє синъ, покровъ мой дахъ святий: трце святамъ, слава тебе.

Приславна приснод'ко, мати хріта ега, принеси нашу молитву твоему й егу нашему, да спасить тобою душу нашу.

Есі оукованіє моє на та возлагай, мати ежіа, схорони ма подъ кроюмъ твоимъ.

Просв'єти очі мої, хріте еже, да не когда оуснє въ смерть,

⁴³⁾ Сиги — все те, що залятує людину в гріах.

⁴⁴⁾ Смерть — тут смерть нагла, без покалюння.

Хрестъ Свій Святий, за для перемоги надъ усякимъ супостатомъ. О, пречестний і животворящий Хрестъ Господень, помагай мені зі Святою Владичицею Дівою Богородицею і зо всіма святыми воїками. Амінь.

Огради мене, Господи, силою чесного і животворящого Твоего Хреста і охорони мене відъ усякого зла.

Будь заступникомъ душі моїї, Боже, бо я хожу середъ сітей⁴³⁾ многихъ, визволь мене відъ нихъ і спаси мене, яко чоловіколюбець.

Надія моя — Отець, заступництво мое — Синъ, охорона моя — Духъ Святий, Тройце Свята, слава Тобі!

Преславна Приснодіво, Мати Христа Бога, принеси нашу молитву Сину Твоему і Богу нашему, щоб Він спас за для Тебе душі наші.

Всю надію мою на Тебе покладаю, Мати Божа! Покрий мене заступництвомъ Твоїмъ.

Просвіти очі мої, Христе Боже, щоб я часомъ не заснув на віки⁴⁴⁾, щоб час-

амъ когда речеть врагъ люб: си кр'їхся на негд.

вороғ⁴⁵⁾ май не сказав: я переміг⁴⁶⁾ його.

Заповіді.

1. Я є Господь Бог Твій, хай не буде у тебе інших богів, окрім Мене.
2. Не роби собі ідола, а ін чого подібного до того, що на небі вгорі, чи на землі внизу, чи у воді під землею: не поклонишся йм і не служи їм.
3. Не призовай імені Господа Бога твого даремне.
4. Памятай день суботній; щоб святити йш: шість дній д'калі, і соткориши въ шіхъ квд' д'калі твої, къ дні же суботній свякшта Господь Богъ твоїмъ.
5. Чти отца твоего і матерь твою, да благо ти будеть, і да долголітній будеши на землі.
6. Не оукай.
7. Не прелюбъ сотвори.
8. Не оукради.
9. Не послышествуй на дружі твоего скандальства можна.
10. Не пожелай жены йскннагш твоегаш, не пожелай

⁴⁵⁾ Враг — діховъ.

⁴⁶⁾ Кр'їхся — переміг.

⁴⁷⁾ Субота — спокій, свято.

домъ ближнаго твоего, ни селъ
богу, ни рабъ богу, ни рабыни
богу, ни вола богу, ни осла богу,
ни всакаго скота богу, ни всего,
блійка суть ближнаго твоего.

Заповѣди Блаженств.

Блажени ниції духомъ:
йкѡ тѣхъ єсть царствіе небесное.

Блажени плачущи: йкѡ тіи
суетшатся.

Блажени крѣтыи: йкѡ тіи
наслѣдатъ землю.

Блажени жаждущи и жаж-
дущи правды: йкѡ тіи на-
сытатся.

Блажени милостиви: йкѡ
тіи помилованы будуть.

Блажени чистіи сердцемъ: йкѡ
тіи Бога очірати.

Блажени миротворцы: йкѡ
тіи синови Божії нареクトся.

Блажени изгнаніи правды рѣ-
ди: йкѡ тѣхъ єсть царствіе
небесное.

Блажени єсть, вгда понесатъ
вамъ, и ижденѣтъ, и рекутъ
всакъ соль глаголь на вѣ-
лкющи мене ради. Радуйтесь и
веселитесь, йкѡ фіздъ ваша мнo-
га на небесахъ. (Ме. 5, 3—12.)

Конецъ и Богу слава.

ближнього твоего, ні рабини мо-
го, ні вола його, ні осла його,
ні всякого скоту його, ні всро-
го, що є у ближнього твоего.

9 блаженств Евангель- ських.

1. Блажени убогі духомъ,
бо їх є Царство Небесне.

2. Блажени плачущі, бо
вони втішаться.

3. Блажени тихі, бо вони
осягнутъ землю.

4. Блажени голодні и жадні
на правду, бо вони нас-
итяться.

5. Блажени милостиві, бо
вони помилувані будуть.

6. Блажени чисті сердцемъ,
бо вони Бога уздрять.

7. Блажени миротворці,
бо вони синами Божими на-
звуться.

8. Блажени гоними за
правду, бо їх є Царство Небесне.

9. Блажени ви, коли вас
гальбуватимуть і гнатимуть
та розпускатимуть про вас
усяку лиху славу неправдиво.
Мене ради. Радуйтесь і ве-
селітесь, бо велика вам на-
града на Небесахъ. Так гнали
й пророків, що були перше
vas. (Ме. V, 3—12).

Кінець і Богу слава.

До історії перекладу молитов.

Переклад молитов я зробив ще року 1907. Звичайно, ця
переклада і досить складна річ була відіслана мною до зневіців
мови, покійного Б. Грінченка і Олени Пчілки. З найбільшою
загтою поставилася до моєї роботи високо-шановна Олена Пчіл-
ка. Остання зробила багато цінних вказівок, виправила мої
помилки що до мови і своїм ласкавим відношенням підбадь-
сювалася до роботи в цім напрямкові. Ширу подяку висловлюю
згадомій письменниці і громадській діяці.

Не з меншою увагою і великим співчуттям до перекладу
зоставився архієпископ Тульський Пароеній, тодішній член
Священного Синоду. Він благословив це добре діло і наказав
надрукувати переклад во славу Божу.

Але в ті часи по несприятливим обставинам мені не до-
велося свого перекладу надрукувати. Таким робом тільки тепер
переклад молитов виходить у світ.

Перед друкуванням церковна комісія Полтавської «Проп-
аганди», при моїй теж участі, в складі протоіерея Феофila Бул-
гівського, Володимира Шепотєва і Захарія Курдіновського
окладно зредагувала і вишправила переклад, як з боку бого-
словського, так і з боку змісту в порівнянні з славянським і
рецьким текстами. Де-які молитви комісія цілком переклали.

Року Божого 1917.
Вересня 10-го.

Священик Андрій Геращенко.

О ГЛАВ.

	СТОР.
Попередні відомості	3.
До уваги читачів	5.
Молитви ранішні	8.
Троцарі на честь Св. Тройці	9.
Символ віри	12.
Молитва Св. Макарія	14.
" Янголу Хранителю	14.
" соїменному святому	16.
" за вітчину	16.
" за живих	16.
" за померших	16.
Янгольський привіт Богородиці	17.
Хвальна молитва Богородиці	17.
Молитви у ріжких потребах	17.
(Молитви перед вченням, після вчення, перед їжою, після їжі).	18.
Молитва перед причастям	19.
" Св. Єфрема Сіріаніна	20.
" праведного Сімеона	21.
Молитви вечірні	21.
Заповіді	21.
9 Блаженств Євангельських	27.
До історії перекладу	28.
	29.